

מבוא לאלקטרוניקה לתעשייה וניהול

תוכן העניינים

1. מהבגרות - הסבר בסיסי על מתח, פוטנציאל ואנרגיה פוטנציאלית חשמלית 1
2. מהבגרות - הסבר בסיסי על זרם מתח ותנגדות..... 11
3. מהבגרות - הסבר בסיסי על אנרגיה והספק במעגל החשמלי..... 19
4. מהבגרות - הסבר בסיסי על חיבור נגדים וחוקי קירכהוף..... 24
5. מבוא לחשמל והגדרות יסודיות (ללא ספר)
מעגלים- אין צורך ללמוד מתוך הפרק את הנושאים גשר ווינסטון ותאים חשמליים (ללא ספר)
6. טכניקות בניתוח
7. חוקי קירכהוף וזרמי חוגים..... 33
8. משפטי הרשת (ללא ספר)
9. קבלים במעגל חשמלי ותופעות מעבר (ללא ספר)
10. דיודות (ללא ספר)
11. שיעורים מוקלטים (ללא ספר)

מבוא לאלקטרוניקה לתעשייה וניהול

פרק 1 - מהבגרות - הסבר בסיסי על מתח, פוטנציאל ואנרגיה פוטנציאלית
חשמלית

תוכן העניינים

1. עבודה ואנרגיה של הכוח החשמלי..... 1
2. פוטנציאל ומתח..... 3
3. פוטנציאל במוליכים..... 5
4. תרגילים נוספים..... 6

עבודה ואנרגיה של הכוח החשמלי:

שאלות:

(1) עבודה להביא מטען מהאינסוף

מהי העבודה הדרושה להביא מטען $Q_1 = 2 \cdot 10^{-6} \text{ C}$ מהאינסוף למרחק $r = 50 \text{ cm}$ ממטען $Q_2 = 3 \cdot 10^{-6} \text{ C}$ המקובע במקום?

(2) מטען מגיע עם מהירות מהאינסוף

מטען $Q_1 = 4 \cdot 10^{-5} \text{ C}$ בעל מסה $m = 10^{-3} \text{ kg}$ נע מהאינסוף במהירות $v_0 = 20 \frac{\text{m}}{\text{sec}}$ כלפי מטען $Q_2 = 5 \cdot 10^{-5} \text{ C}$ המקובע במקום.
 א. מהו המרחק בו ייעצר רגעית המטען?
 ב. מהי מהירות המטען כאשר מרחקו 100 m ?

(3) עבודה להרחיק שני מטענים

חשב את העבודה הדרושה להרחיק שני מטענים: $Q_1 = 3 \cdot 10^{-6} \text{ C}$, $Q_2 = -4 \cdot 10^{-6} \text{ C}$ ממרחק $r_1 = 20 \text{ cm}$ למרחק $r_2 = 40 \text{ cm}$.
 בדוק האם הסימן הגיוני.

(4) עבודה להכניס מטען לתוך קליפה טעונה

חשב את העבודה הדרושה להביא מטען של $Q_1 = 3 \cdot 10^{-5} \text{ C}$ לתוך קליפה כדורית ברדיוס $R = 0.8 \text{ m}$ הטעונה בצפיפות מטען משטחית $\sigma = 2 \cdot 10^{-3} \frac{\text{C}}{\text{m}^2}$.

(5) עבודה של לוח אינסופי

מטען $Q = 2 \cdot 10^{-6} \text{ C}$ נמצא במרחק $d = 30 \text{ cm}$ מלוח אינסופי הטעון בצפיפות מטען ליחידת שטח $\sigma = 5 \cdot 10^{-3} \frac{\text{C}}{\text{m}^2}$.
 חשב את העבודה הדרושה להביא את המטען אל הלוח.

6) מטען זה בין שני לוחות

שני לוחות גדולים מאוד טעונים בצפיפויות מטען משטחיות הפוכות $\sigma = \pm 3 \cdot 10^{-3} \frac{C}{m^2}$.

המרחק בין הלוחות הוא $d = 5 \text{ cm}$.

מצא את העבודה הדרושה להעביר מטען של $Q = 2 \cdot 10^{-6} \text{ C}$ מהלוח השלילי אל הלוח החיובי. הזנח את השפעת המטען על השדה של הלוחות.

תשובות סופיות:

$$W = 108 \cdot 10^{-3} \text{ J} \quad (1)$$

$$r = 90 \text{ m} \quad \text{א.} \quad (2)$$
$$v_F \approx 6.32 \frac{\text{m}}{\text{sec}} \quad \text{ב.}$$

$$W = 0.27 \text{ J}, \quad \text{כ.} \quad (3)$$

$$W = 5.43 \cdot 10^3 - 0 \quad (4)$$

$$W = 170 \text{ J} \quad (5)$$

$$W = 33.9 \text{ J} \quad (6)$$

פוטנציאל ומתח:

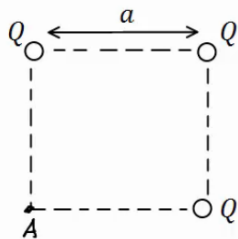
שאלות:

(1) פוטנציאל שיוצר מטען בשתי נקודות

חשב את הפוטנציאל שיוצר המטען $Q_1 = 2 \cdot 10^{-6} \text{ c}$ במרחק $r_1 = 0.8 \text{ m}$ ובמרחק $r_2 = 0.3 \text{ m}$ מהמטען. מהי העבודה הדרושה להזיז את המטען $Q_2 = 5 \cdot 10^{-6} \text{ c}$ מהמרחק הראשון למרחק השני?

(2) 3 מטענים בפינות של ריבוע

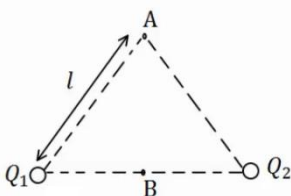
בשלוש פינות של ריבוע מקובעים שלושה מטענים זהים $Q = 2 \cdot 10^{-5} \text{ c}$. אורך צלע הריבוע היא $a = 3 \text{ cm}$.

- חשב את הפוטנציאל בפינה הרביעית של הריבוע.
- חשב את הפוטנציאל במרכז הריבוע.
- חשב את העבודה הדרושה להזיז את המטען $q = 3 \cdot 10^{-6} \text{ c}$ ממרכז הריבוע לקצה הריבוע.

(3) שני מטענים על משולש שווה צלעות

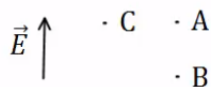
שני מטענים זהים $Q_1 = Q_2 = 10^{-6} \text{ c}$ נמצאים על קדקודיו של משולש שווה צלעות בעל אורך צלע $l = 5 \text{ cm}$.

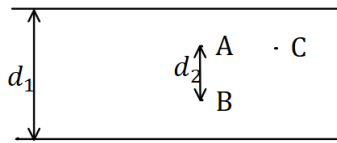
- מצא את המתח בין הנקודה A הנמצאת בקודקוד השלישי של המשולש לבין הנקודה B הנמצאת באמצע הצלע המחברת את שני המטענים.
- חשב את העבודה הדרושה להביא מטען של $q = 5 \cdot 10^{-6} \text{ c}$ מהקדקוד אל אמצע הצלע.

(4) פוטנציאל בין לוחות

שני לוחות גדולים מאוד טעונים במטענים בעלי סימן הפוך. ידוע כי כיוון השדה בין הלוחות הוא מהלוח התחתון ללוח העליון.

- איזה מהלוחות טעון במטען חיובי ואיזה במטען שלילי?
- איזה מהלוחות נמצא בפוטנציאל יותר גבוה?
- איזו מהנקודות A ו-B נמצאת בפוטנציאל יותר גבוה?
- איזה מהנקודות A ו-C, הנמצאות באותו גובה, נמצאת בפוטנציאל יותר גבוה?

(5) מתח בין לוחות

שני לוחות גדולים מאוד נמצאים במרחק $d_1 = 40\text{cm}$ זה מזה. המתח בין הלוחות הוא $V = 20\text{V}$, וידוע כי הלוח העליון נמצא בפוטנציאל גבוה יותר.

א. איזה מהלוחות טעון במטען חיובי ואיזה במטען שלילי?

ב. מהו השדה בין הלוחות (גודל וכיוון)?

ג. מהי העבודה הדרושה להזיז מטען $Q = 2 \cdot 10^{-6}\text{C}$

מ-A ל-B, אם ידוע שהמרחק בין הנקודות הוא $d_2 = 5\text{cm}$?

ד. מהו המתח בין A ל-B?

ה. מהי העבודה הדרושה להזיז מטען $Q = 2 \cdot 10^{-6}\text{C}$ מ-A ל-C - הנמצאת באותו

הגובה של A?

תשובות סופיות:

$W = 18.75 \cdot 10^{-2}\text{J}$ (1)

$V_A = 16.24 \cdot 10^6\text{V}$ א. (2)

$V_{BA} = 3.6 \cdot 10^5\text{V}$ א. (3)

(4) א. הלוח הטעון במטען חיובי נמצא למטה, והשלילי למעלה.

ב. התחתון. ג. B. ד. הפוטנציאל שווה.

$W = -27.65\text{J}$ ג.

$V_B = 25.46 \cdot 10^6\text{V}$ ב.

$W_{A \rightarrow B} = 1.8\text{J}$ ב.

$E = 50 \frac{\text{N}}{\text{m}}$ ב.

(5) א. הלוח הטעון במטען חיובי נמצא למעלה, והשלילי למטה.

ה. 0

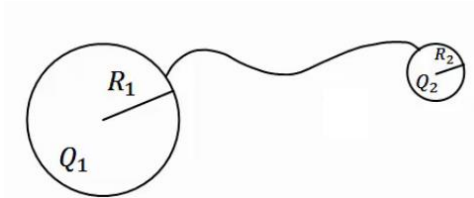
$V_{AB} = 2.5\text{V}$ ד.

$-W_{AB} = -5 \cdot 10^{-6}\text{J}$ ג.

פוטנציאל במוליכים:

שאלות:

(1) שני כדורים מוליכים מחוברים

שני כדורים מוליכים בעלי רדיוסים R_1, R_2 נמצאים במרחק גדול מאוד אחד מהשני. הכדורים טעונים במטענים Q_1, Q_2 בהתאמה. מחברים את הכדורים באמצעות חוט מוליך. מה היה המטען על כל כדור לאחר זמן רב?

(2) מטען נקודתי במרכז קליפה מוארקת

מטען נקודתי Q נמצא במרכזה של קליפה (חלולה) כדורית דקה ומוליה ברדיוס R . מהו המטען על הקליפה אם ידוע שהיא מוארקת?

תשובות סופיות:

$$q_1' = (Q_2 + Q_1) \frac{R_1}{R_1 + R_2}, \quad q_2' = (Q_2 + Q_1) \frac{R_2}{R_1 + R_2} \quad (1)$$

$$q = Q \quad (2)$$

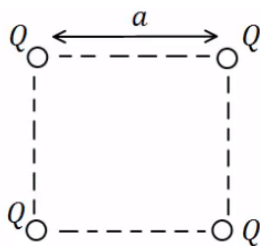
תרגילים נוספים:

שאלות:

1) אנרגיה חשמלית של מערכת

מצא את האנרגיה הפוטנציאלית החשמלית של שני מטענים זהים: $Q_1 = Q_2 = 3 \cdot 10^{-6} \text{ C}$ הנמצאים במרחק 80 ס"מ זה מזה.

2) מטענים בפינות ריבוע

בארבעת הפינות של ריבוע בעל צלע $a = 0.5 \text{ m}$ ישנם מטענים זהים שגודלם הוא: $Q = 2 \cdot 10^{-7} \text{ C}$.

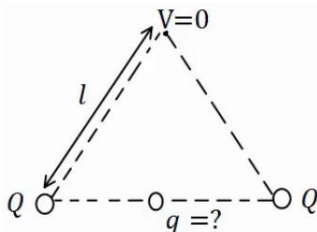
א. מהי העבודה הדרושה לבניית המערכת?

ב. מהו הפוטנציאל בנקודה הנמצאת באמצע אחת מצלעות הריבוע?

ג. מהי העבודה הדרושה להבאת מטען $q = 3 \cdot 10^{-8} \text{ C}$ לנקודה מסעיף ב'?

ד. מהי האנרגיה הפוטנציאלית החשמלית של המערכת לאחר סעיף ג'?

3) מטען שמאפס פוטנציאל בקודקוד

בשני קודקודיו של משולש שווה צלעות נמצאים

מטענים זהים שגודלם הוא: $Q = 2 \cdot 10^{-5} \text{ C}$.

מטען נוסף, q , מונח במרכז הצלע שביניהם.

אורך הצלע של המשולש הוא: $l = 20 \text{ cm}$.

א. מצא את גודלו של המטען q כך שהפוטנציאל

בקודקוד השלישי יתאפס.

ב. חזור על סעיף א' אם המטען q נמצא במרכזה של צלע אחרת במשולש.

4) פוטנציאל בנקודה מסוימת

בנקודה מסוימת קיים פוטנציאל של 15V.

א. מהי העבודה להביא מטען בוחן מהאינסוף לנקודה זו?

ב. מהי העבודה הדרושה להביא מטען של $Q = -3 \cdot 10^{-6} \text{ C}$ לנקודה זו?

ג. מהי העבודה הדרושה להביא מטען של $Q = -3 \cdot 10^{-6} \text{ C}$ מפוטנציאל

של $V = 5 \text{ V}$ לנקודה זו?

ד. מהי העבודה הדרושה להביא מטען של $Q = 2 \cdot 10^{-6} \text{ C}$ מנקודה זו

לפוטנציאל של 10V?

(5) עבודה לא תלויה במסלול

מטען נקודתי $Q_1 = 10^{-5} \text{ c}$ ממוקם בראשית הצירים.

מטען נקודתי נוסף $Q_2 = 2 \cdot 10^{-5} \text{ c}$ ממוקם ב- $(0.8\text{m}, 0)$.

א. מצא את הפוטנציאל בנקודות: $A(1.5\text{m}, 0)$, $B(1.5\text{m}, 1\text{m})$, $C(0.8\text{m}, 1\text{m})$.

ב. מהי העבודה הדרושה להעביר את המטען $q = 3 \cdot 10^{-6} \text{ c}$ מנקודה A ל-B?

ג. מהי העבודה הדרושה להעביר את אותו המטען מנקודה B אל נקודה C?

ד. מהי העבודה הדרושה להעביר את אותו המטען מנקודה A לנקודה C, דרך הקו הישר בין הנקודות?

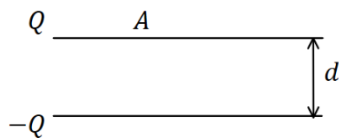
(6) אלקטרון מואץ בהפרש פוטנציאליים

אלקטרון מואץ בהפרש פוטנציאליים של 300V . האלקטרון מתחיל תנועתו ממנוחה.

א. מהו ההפרש בין האנרגיה הפוטנציאלית החשמלית של האלקטרון בתחילת התנועה לסוף התנועה, ביחידות של אלקטרון וולט וביחידות של ג'אול?

ב. מהי מהירות האלקטרון בסוף התהליך?

$$q_e = -1.6 \cdot 10^{-19} \text{ c}, m_e = 9.11 \cdot 10^{-31} \text{ kg}$$

(7) פרוטון נע בין לוחות

שני לוחות גדולים בעלי שטח $A = 2\text{m}^2$ נמצאים במרחק $d = 10\text{cm}$ אחד מהשני.

טוענים את אחד הלוחות במטען $Q = 6 \cdot 10^{-3} \text{ c}$, ואת הלוח השני במטען זהה והפוך בסימנו.

א. חשב את צפיפות המטען ליחידת שטח על כל לוח.

ב. מהו השדה בין הלוחות?

ג. מהו המתח בין הלוחות?

ד. פרוטון משוחרר ממנוחה קרוב מאוד ללוח החיובי.

מהי מהירות הפרוטון בהגיעו ללוח השלילי?

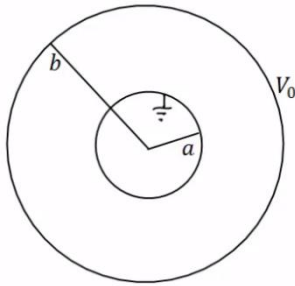
$$q_p = 1.6 \cdot 10^{-19} \text{ c}, m_p = 1.67 \cdot 10^{-27} \text{ kg}$$

(8) פוטנציאל של כדור מוליך

כדור מוליך שרדיוסו $R = 20\text{cm}$ טעון במטען $Q = 3 \cdot 10^{-6} \text{ c}$.

א. מהו השדה החשמלי במרחק $r_1 = 25\text{cm}$ ובמרחק $r_2 = 15\text{cm}$ ממרכז הכדור?

ב. מהו הפוטנציאל באותם מרחקים?

(9) מטענים על קליפות

במערכת הבאה ישנם שתי קליפות כדוריות מוליכות, דקות, ברדיוסים a, b . הקליפה החיצונית מוחזקת במתח V_0 והקליפה הפנימית מוארקה. השתמש בפוטנציאל של קליפה כדורית בודדת ובעקרון הסופרפוזיציה וחשב את המטען על כל קליפה.

(10) מתח בין שני כדורים מוליכים

שני כדורים מוליכים, בעלי רדיוסים: $R_1 = 1m$ ו- $R_2 = 1.4m$, טעונים במטענים: $Q_1 = 2 \cdot 10^{-6}c$ ו- $Q_2 = 6 \cdot 10^{-6}c$.

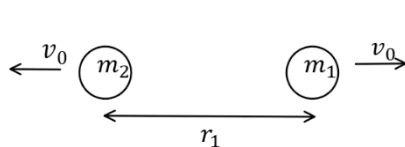
- א. מהו הפרש הפוטנציאלים בין שפות הכדורים, אם הם מרוחקים מאוד זה מזה.
- ב. מהו הפרש הפוטנציאלים בין שתי הנקודות הכי קרובות של הכדורים, אם המרחק בין מרכזיהם הוא $d = 5m$.
- הנח שהתפלגות המטען על כל כדור עדיין אחידה.

(11) שני מטענים מתרחקים

שני גופים בעלי מסות $m_1 = 20gr$ ו- $m_2 = 60gr$ ומטענים ו- $Q_2 = 6 \cdot 10^{-6}c$ נמצאים במרחק $r_1 = 80cm$ זה מזה, ובמנוחה.

- א. מה תהיה מהירות הגופים כאשר המרחק ביניהם הוא $r_2 = 1.2m$?
- ב. מה תהיה מהירות הגופים לאחר זמן רב מאוד?

(12) שני מטענים מתרחקים ומתקרבים

שני גופים בעלי מסות $m_1 = 25gr$ ו- $m_2 = 50gr$ ומטענים $Q_1 = 4 \cdot 10^{-6}c$ ו- $Q_2 = -5 \cdot 10^{-6}c$ נמצאים במרחק $r_1 = 1m$ זה מזה.

לגופים מהירות התחלתית כך שאחד מתרחק מהשני.

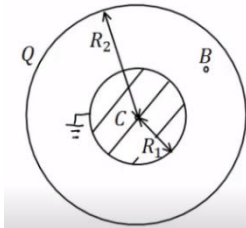
גודל המהירות ההתחלתית של שני הגופים הוא $v_0 = 5 \frac{m}{sec}$.

- א. מה תהיה מהירות הגופים כאשר המרחק ביניהם הוא $r_2 = 5m$?
- ב. מהו v_0 המינימאלי עבורו הגופים לא יפגשו לעולם?
- ג. כעת נניח כי v_0 שווה לחצי מהערך שחישבת בסעיף ב'.
- מהו המרחק המקסימאלי אליו יגיעו הגופים?
- ד. מצא את מהירות הגופים כאשר $r_3 = 0.5m$.

13) 1000 טיפות שמן

1000 טיפות שמן זהות טעונות במטען זהה ונמצאות בפוטנציאל זהה v_1 .
הטיפות מתחברות לטיפה אחת גדולה. מהו הפוטנציאל של הטיפה הגדולה (v_1 נתון)?
רמז: ניתן להתייחס לכל טיפה ככדור מוליך.

14) כדור מוליך מוארק בתוך קליפה כדורית

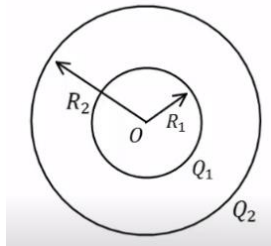

כדור מוליך ברדיוס $R_1 = 5\text{cm}$. נמצא בתוך ובמרכזה של קליפה כדורית דקה.
רדיוס הקליפה הוא: $R_2 = 10\text{cm}$. והמטען עליה הוא: $Q = 3 \cdot 10^{-7}\text{C}$. מאריקים את הכדור.
א. מצא את המטען על שפת הכדור.

ב. מהו הפוטנציאל בנקודות: $r_A = 20\text{cm}$, $r_B = 7\text{cm}$, $r_C = 0$?

ג. מהי העבודה הדרושה להזיז את המטען $Q = 10^{-10}\text{C}$ מ- r_A ל- r_C ?

15) שתי קליפות קוצנטריות מחוברות בחוט

קליפה כדורית (כדור חלול) שהרדיוס שלה R_1 נמצאת בתוך קליפה כדורית שהרדיוס שלה R_2 , ולשתי הקליפות מרכז משותף O (ראה תרשים). הקליפה הפנימית טעונה במטען חשמלי חיובי Q_1 , והקליפה החיצונית טעונה במטען חשמלי חיובי Q_2 . שתי הקליפות עשויות מחומר מוליך.

א. בטא באמצעות נתוני השאלה, את הגודל של השדה החשמלי ששתי הקליפות יוצרות בכל אחת מהנקודות הבאות:

i. הנקודה O.

ii. נקודה הנמצאת מחוץ לקליפה הפנימית, אך קרובה אליה מאוד, מרחקה מ-O ייחשב ל- R_1 .

iii. נקודה הנמצאת מחוץ לקליפה החיצונית, אך קרובה אליה מאוד, מרחקה מ-O ייחשב ל- R_2 .

ב. בטא באמצעות נתוני השאלה, את הפוטנציאל החשמלי הכולל ששתי הקליפות יוצרות בכל אחת משלוש הנקודות הבאות:

i. הנקודה O.

ii. נקודה על פני הקליפה הפנימית.

iii. נקודה על פני הקליפה החיצונית.

ג. מחברים את שתי הקליפות באמצעות תיל מוליך דק שהתנגדותו זניחה, ולכן חלקיקים טעונים יכולים לעבור ביניהן.

בטא, באמצעות נתוני השאלה, את המטען החשמלי על כל אחת משתי הקליפות לאחר שנפסק הזרם בתיל.

תשובות סופיות:

$U \approx 0.101J$ (1)

$W \approx 6.25 \cdot 10^{-5} J$.ג $V_A = 20.84 \cdot 10^3 V$.ב $W \approx 3.9 \cdot 10^{-3} J$.א (2)

$W = 3.96 \cdot 10^{-3} J$.ד

$q = -2 \cdot 10^{-5} C$.ב $q = -3.46 \cdot 10^{-5} C$.א (3)

$W = -3 \cdot 10^{-5} J$.ג $W = 3 \cdot 10^{-7} J$.ב $W = 15J$.א (4)

$W = -10^{-5} J$.ד

$V_A = 3.17 \cdot 10^5 V$, $V_B \approx 1.97 \cdot 10^5 V$, $V_C = 2.5 \cdot 10^5 V$.א (5)

$W_{AC} = -2.01 \cdot 10^{-1} J$.ד $W_{B \rightarrow C} = 1.59 \cdot 10^{-1} J$.ג $W_{AB} = -3.6 \cdot 10^{-1} J$.ב

$V_F \approx 1.02 \cdot 10^7 \frac{m}{sec}$.ב $\Delta U = -300eV / = 4.8 \cdot 10^{-17} J$.א (6)

$V = 3.39 \cdot 10^4 V$.ג $E \approx 3.39 \cdot 10^5 \frac{N}{C}$.ב $\sigma = 3 \cdot 10^{-6} \frac{C}{m^2}$.א (7)

$v = 2.55 \cdot 10^6 \frac{m}{sec}$.ד

$E(r_1) = 4.32 \cdot 10^5 \frac{N}{C}$, $E(r_2) = 0$.א (8)

$V(r_1) = 1.08 \cdot 10^5 V$, $V(r_2) = 1.35 \cdot 10^5 V$.ב

$q_1 = \frac{bv_0}{k} \cdot \frac{a}{(a-b)}$, $q_2 = -\frac{bv_0}{ka \left(\frac{1}{b} - \frac{1}{a} \right)}$ (9)

$V_{ba} = 7.6 \cdot 10^3 V$.ב $V_{21} \approx 2.06 \cdot 10^4 V$.א (10)

$u_2 = 1.06 \frac{m}{sec}$, $u_1 = -3.18 \frac{m}{sec}$.ב $u_1 \approx -1.84 \frac{m}{sec}$, $u_2 = 0.612 \frac{m}{sec}$.א (11)

$u_1 = -7.96 \frac{m}{sec}$, $u_2 = 1.48 \frac{m}{sec}$ / $u_1 = 4.62 \frac{m}{sec}$, $u_2 = -4.81 \frac{m}{sec}$.א (12)

$u_1 = -3.79 \frac{m}{sec}$, $u_2 = 1.35 \frac{m}{sec}$.ד $r_{max} = 1.29m$.ג $v_{0_{min}} \approx 2.18 \frac{m}{sec}$.ב

$V_{1000} = 100V_1$ (13)

$V_A = 6.75 \cdot 10^3 V$, $V_B \approx 7.71 \cdot 10^3 V$, $V_C = 0$.ב $q = -1.5 \cdot 10^{-7} C$.א (14)

$W_{A \rightarrow C} = -6.75 \cdot 10^{-7} J$.ג

$E_T = \frac{k(Q_1 + Q_2)}{R_2^2}$.iii $E_T = \frac{kQ_1}{R_1^2}$.ii $E_T = 0$.i.א (15)

$V_T(R_2) = \frac{k(Q_1 + Q_2)}{R_2}$.iii $V_T(R_1) = \frac{kQ_1}{R_1} + \frac{kQ_2}{R_2}$.ii $V_T = \frac{kQ_1}{R_1} + \frac{kQ_2}{R_2}$.i.ב

$q_1' = 0$, $q_2' = Q_1 + Q_2$.ג

מבוא לאלקטרוניקה לתעשייה וניהול

פרק 2 - מהבגרות - הסבר בסיסי על זרם מתח ותנגדות

תוכן העניינים

- 11 1. הזרם החשמלי
- 13 2. המתח החשמלי וחוק אוהם
- 14 3. התנגדות
- 16 4. כאמ ומתח הדקים
- (ללא ספר) 5. סיכום הפרק
- 17 6. תרגילים

הזרם החשמלי:

שאלות:

(1) פלאפון מחובר למטען

פלאפון המחובר למטען נטען בזרם קבוע של 1 אמפר במשך שעה אחת.

א. מהי כמות המטען שעברה בחוט?

ב. מהו מספר האלקטרונים שעברו בחוט?

(2) זרם לתוך כדור מוליך

כדור מוליך טעון במטען של $q_0 = 5c$.

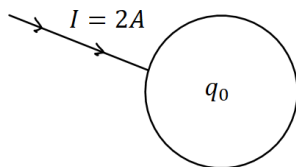
מחברים את הכדור לחוט מוליך והחוט מעביר

זרם של 2 אמפר לתוך הכדור.

א. רשום נוסחה המתארת את המטען על הכדור כתלות בזמן.

ב. צייר גרף של המטען על הכדור כתלות בזמן.

ג. צייר גרף של הזרם כתלות בזמן.

(3) חוט מחובר ללוח

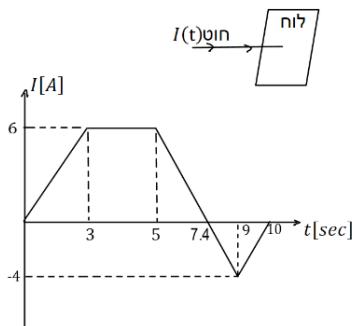
חוט מוליך מחובר ללוח מוליך שאינו טעון ב- $t = 0$.

בחוט מתחיל לזרום זרם והתלות של הזרם בזמן

נתונה לפי הגרף הבא:

א. מהו המטען הכולל בלוח אחרי עשר שניות?

ב. מהו המטען על הלוח אחרי 5 שניות?

(4) זרם בנורת להט

הזרם העובר בנורת להט ביתית הוא בערך 1 אמפר.

נניח כי חוטי החשמל בבית עשויים נחושת בקוטר של 0.2 ס"מ.

מספר האלקטרונים החופשיים ליחידת נפח בנחושת הוא: $8.5 \cdot 10^{22} \frac{1}{\text{cm}^3}$

מצא מהי מהירות האלקטרונים בחוטים.

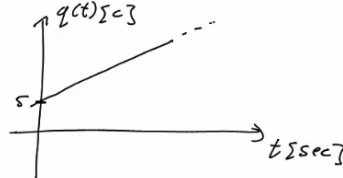
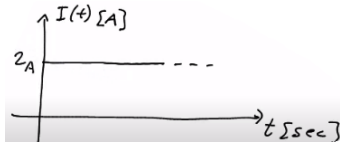
תשובות סופיות:

(1) א. $\Delta q = 3600c$

ב. $N_e = 2.25 \cdot 10^{22}$

(2) א. $q(t) = 5 + 2 \cdot t$

ג.

(3) א. $\Delta q = 23c$

ב. $q(t=5) = 21c$

(4) $v_d = 2.341 \cdot 10^{-5} \frac{m}{sec}$

המתח החשמלי וחוק אוהם:

שאלות:

1) חוק אוהם

על מוליך מסוים הופעל מתח של 5 וולט.
 כתוצאה מכך נוצר זרם במוליך של 10mA.

א. מהי ההתנגדות של המוליך?

ב. נניח כי התנגדות המוליך קבועה.

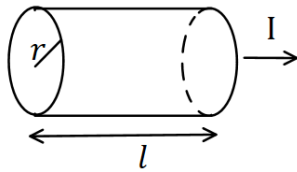
מה יהיה הזרם במוליך אם יופעל עליו מתח של 10 וולט?

תשובות סופיות:

1) א. $R = 500\Omega$ ב. $I = 20mA$

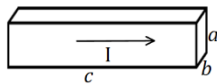
התנגדות:

שאלות:

(1) נגד גלילי

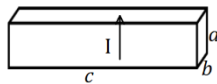
חשב את ההתנגדות של נגד בצורת גליל באורך $l = 1\text{m}$ ורדיוס בסיס של $r = 2\text{mm}$. הנגד עשוי מנחושת בעלת התנגדות סגולית $\rho = 1.72 \cdot 10^{-8} \Omega \cdot \text{m}$ (הזרם זורם לאורך ציר הסימטריה של הגליל).

(א)

(2) נגד בצורת תיבה

מוליך בנוי בצורת תיבה עם צלעות שאורכן a, b, c . התייחס לגודל הצלעות ולהתנגדות הסגולית ρ כנתונים.

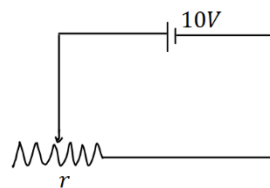

(ב)

חשב את התנגדות המוליך בכל אחד מהמקרים הבאים. שים לב: בכל מקרה הזרם זורם במוליך בכיוון אחר!

(3) נגד

מקור מתח בעל מתח של 10 וולט מחובר דרך חוטים אידיאליים (בעלי התנגדות זניחה) לנגד בעל התנגדות $R = 2\Omega$. צייר איור של המעגל וחשב את הזרם בנגד.

(4) נגד משתנה

במעגל הבא ישנו מקור מתח בעל מתח של 10 וולט. המקור מחובר לנגד משתנה בעל התנגדות ליחידת

$$\text{אורך } r = 50 \frac{\Omega}{\text{m}}$$

מה צריך להיות אורך הנגד על מנת שהזרם במעגל יהיה 2A?

תשובות סופיות:

$$R = 0.00137\Omega \quad (1)$$

$$R = \rho \cdot \frac{a}{b \cdot c} \quad \text{ב.} \quad R = \rho \cdot \frac{c}{a \cdot b} \quad \text{א.} \quad (2)$$

$$, I = 5A \quad (3)$$

$$x = 10cm \quad (4)$$

כאמ ומתח הדקים:

שאלות:

1) כאמ ומתח הדקים

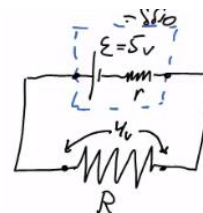
- סוללה מייצרת כא"מ של $5V$. לסוללה התנגדות פנימית של $r = 2\Omega$. מחברים את הסוללה לנגד חיצוני R שהתנגדותו אינה ידועה. נתון כי הזרם בכל רכיב במעגל זהה ושווה ל- $I = 0.5A$.
- שרטט תרשים המתאר את המעגל.
 - חשב את מתח ההדקים שמספקת הסוללה.
 - מהי ההתנגדות של הנגד?

תשובות סופיות:

ג. $R = 8\Omega$

ב. $V = 4V$

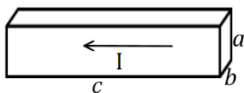
א. 1)

תרגילים:

שאלות:

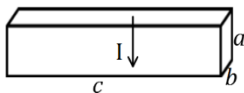
- (1) **תרגיל 1**
מהו הזרם במוליך אם עובר בו מטען של 50 קולון ב 10 שניות?
- (2) **תרגיל 2**
כמה אלקטרונים עוברים במוליך בשניה אחת אם זורם בו זרם קבוע של 2 אמפר?
- (3) **תרגיל 3**
מהי ההתנגדות של גליל ניקל בעל התנגדות סגולית של $\rho = 7.8 \cdot 10^{-8} \Omega \cdot m$, שאורכו 20 ס"מ ורדיוסו 3 מ"מ?

(א)

(4) **תרגיל 4**

תיבה בעלת צלעות: $a = 3\text{mm}, b = 2\text{mm}, c = 4\text{cm}$
עשויה מחומר בעל התנגדות סגולית $\rho = 10^{-8} \Omega \cdot m$.
מצא את התנגדות התיבה בשני המקרים הבאים:

(ב)

(5) **תרגיל 5**

בנגד גלילי בעל שטח חתך $A = 2\text{mm}^2$ זורם זרם של $I = 20\text{mA}$.
צפיפות האלקטרונים החופשיים בנגד היא: $n = 8.5 \cdot 10^{28} \frac{1}{\text{m}^3}$.
מהי מהירות האלקטרונים בנגד?

(6) **תרגיל 6**

נגד בעל שטח חתך $A = 2\text{cm}^2$ ואורך $l = 4\text{cm}$ עשוי מחומר בעל התנגדות סגולית $\rho = 10^{-2} \Omega \cdot m$. מחברים את הנגד באמצעות חוטים בעלי התנגדות זניחה למקור מתח אידיאלי של 5V.
א. מהו הזרם בנגד?
ב. מהי מהירות המטענים בנגד, אם מספר האלקטרונים החופשיים

$$\text{הוא: } n = 8.5 \cdot 10^{28} \frac{1}{\text{m}^3} ?$$

תרגיל 7 (7)

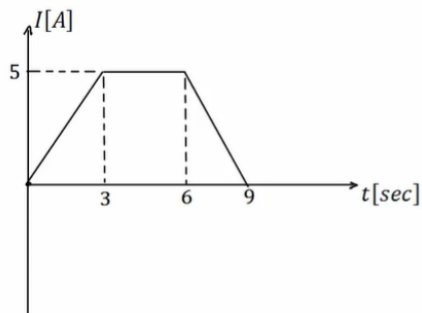
סוללה בעלת מתח $6V$ מחוברת לנגד משתנה.
כאשר אורך הנגד הוא $l = 6\text{cm}$ הזרם במעגל הוא $1A$.
מהי ההתנגדות ליחידת אורך של הנגד?

תרגיל 8 (8)

סוללה עם כא"מ של $4V$ מחוברת למעגל חשמלי.
במעגל זרם זרם $I = 0.5A$.
ההתנגדות הפנימית של הסוללה היא $r = 0.5\Omega$.
מהו מתח ההדקים של הסוללה?

תרגיל 9 (9)

בגרף הבא נתון הזרם במוליך כתלות בזמן.
כמה מטען עבר במוליך?

תשובות סופיות:

$I = 5A$ (1)

$N = 1.25 \cdot 10^{19}$ (2)

$R = 5.51 \cdot 10^{-4} \Omega$ (3)

$R \approx 6.67 \cdot 10^{-5} \Omega$ א. $R = 3.75 \cdot 10^{-7} \Omega$ ב. (4)

$v_d = 7.35 \cdot 10^{-7} \frac{m}{sec}$ (5)

$I = 2.5A$ א. $v_d \approx 9.19 \cdot 10^{-7} \frac{m}{sec}$ ב. (6)

$r = 100 \frac{\Omega}{m}$ (7)

$V = 3.75V$ (8)

$\Delta q = 30c$ (9)

מבוא לאלקטרוניקה לתעשייה וניהול

פרק 3 - מהבגרות - הסבר בסיסי על אנרגיה והספק במעגל החשמלי

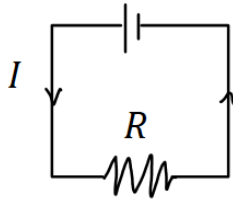
תוכן העניינים

- 1. עבודה ואנרגיה ברכיבים חשמליים 19
- 2. הספק חשמלי 20
- 3. תרגילים נוספים 22

עבודה ואנרגיה ברכיבים חשמליים:

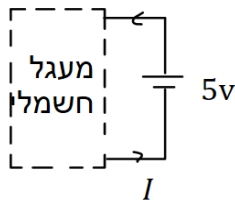
שאלות:

(1) חישובי עבודה ואנרגיה בנגד

- בנגד בעל התנגדות $R = 30\Omega$ זורם זרם $I = 0.3A$.
- כמה מטען עובר בנגד במשך 3 שניות?
 - מהו המתח על הנגד?
 - מהי העבודה שמתבצעת על המטען?
 - כמה חום נוצר בנגד במשך הזמן הנתון?
 - כמה אנרגיה איבדה הסוללה במשך הזמן הנתון?

(2) חישובי עבודה של סוללה

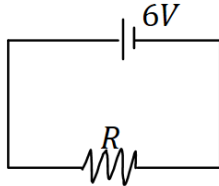
- סוללה מחוברת למעגל חשמלי כלשהו. המתח בסוללה הוא $V = 5 \text{ Volt}$ והזרם במעגל (וגם בסוללה) הוא $I = 0.4A$.
- כמה מטען עובר דרך הסוללה במשך 2 שניות?
 - כמה עבודה ביצעה הסוללה במשך הזמן הנתון?

תשובות סופיות:

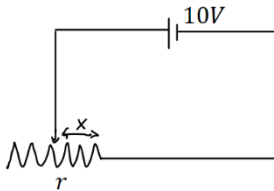
- (1) א. $\Delta q = 0.9c$ ב. $V = 9V$ ג. $W = 8.1J$ ד. $Q = 8.1J$ ה. $W = 8.1J$
- (2) א. $\Delta q = 0.8c$ ב. $W = 4J$

הספק חשמלי:

שאלות:

- (1) **הספק של מקור ושל נגד**
 במעגל הבא מקור מתח של 6 וולט מחובר לנגד שהתנגדותו $R = 12\Omega$.
 א. מהו ההספק של מקור המתח?
 ב. מהו ההספק של הנגד וכמה חום נוצר בנגד כל שניה?

- (2) **הספק בנגד משתנה**
 במעגל הבא סוללה בעלת מתח של 10 וולט מחוברת לנגד משתנה שהתנגדותו ליחידת אורך היא $r = 100 \frac{\Omega}{m}$.
 א. מהו ההספק של הנגד כאשר אורכו 5 ס"מ?
 ב. מהו ההספק בנגד כאשר אורכו 10 ס"מ?
 ג. מהו ההספק בנגד כפונקציה של האורך?

- (3) **נורה במתח אחר**
 נורה שההספק שלה הוא 100W במתח של 220V חוברה למתח של 110V.
 הנח שהתנגדות הנורה קבועה וחשב מה ההספק של הנורה במתח החדש.

- (4) **כמה עולה להפעיל מזגן כל הלילה**
 מזגן של 1.5 כוח סוס פועל בהספק מרבי.
 א. מהי כמות האנרגיה שצורך המזגן בשעה אחת ביחידות של קוט"ש (קילו וואט שעה), כאשר היחס: $1hp = 746Watt$?
 ב. תעריף חברת החשמל לצריכת ביתית הוא בערך חצי שקל לקוט"ש. כמה עולה להפעיל את המזגן כל הלילה (8 שעות)?

- (5) **חום שנוצר בנגד**
 בנגד של 10 אוהם זרם של 0.5 אמפר במשך 4 דקות.
 כמה חום נוצר במשך הזמן שבו זרם זרם בנגד?

תשובות סופיות:

- (1) א. $\rho = 3W$ ב. $\rho = 3W$
- (2) א. $\rho = 20W$ ב. $\rho = 10W$ ג. $\rho = \frac{1}{x}$
- (3) $\rho = 25W$
- (4) א. $W = 1.119kWhr$ ב. 4 ש.
- (5) $Q = 600J$

תרגילים נוספים:

שאלות:

(1) תרגיל 1

- מקור מתח אידיאלי בעל מתח של $5V$ מחובר לנגד בעל התנגדות של 10 אוהם.
- מהו הזרם בנגד?
 - מהו ההספק בנגד?
 - כמה חום מיוצר בנגד בעשר שניות?

(2) תרגיל 2

- על נורה רשום $60W/220V$.
- מהי התנגדות הנורה?
 - מהי כמות המטען שעברה בנורה במשך דקה אחת?
 - מהו ההספק הנורה במתח של $110V$ בהנחה שההתנגדות שלה לא משתנה.

(3) תרגיל 3

- למזגן שני מצבי קירור, במצב הראשון הספקו $1000W$ ובמצב השני הספקו $1500W$. מצא את היחס בין ההתנגדויות בשני המצבים.

(4) תרגיל 4

- נורה של $60W$ דולקת במשך שעה כל יום.
- מהי צריכת האנרגיה של הנורה במשך חודש ביחידות של kWh?

(5) תרגיל 5

- מנוע של משאבה עובד במתח של $220V$ ובזרם של $10A$.
- מהי כמות המים שניתן לשאוב במשך דקה מבאר בעומק $30m$? הנח שהנצילות של המנוע היא 100 אחוז.
 - חזור על סעיף א' אם נצילות המנוע היא 40 אחוז.

6 תרגיל 6

- למנוע של מכונית יש הספק מרבי של 100 כוח סוס.
 המכונית מתחילה לנסוע ממנוחה ומסתה 1 טון.
- א. מהי המהירות המרבית אליה יכולה להגיע המכונית לאחר 10 שניות?
 הנח שנצילות המנוע היא 100 אחוז ומצא את התשובה בקמ"ש.
- ב. חזור על סעיף א' אם נצילות המנוע היא 30 אחוז.
- ג. חזור על סעיף א' ובי' ובדוק כמה חום נוצר במשך 10 השניות,
 ביחידות של קלוריות.

תשובות סופיות:

- א. (1) $\rho = 2.5W$ ב. $Q = 25j / \approx 5.9cal.$ ג. $\rho \approx 15W$
- א. (2) $R = 807\Omega$ ב. $\Delta q \approx 16.4c$
- (3) $\frac{R_1}{R_2} = \frac{\rho_2}{\rho_1} = 1.5$
- א. (4) $E = 1.8kWh$
- א. (5) $V = 440Litter$ ב. $V = 176Litter$
- א. (6) $v \approx 139 \frac{km}{hr}$ ב. $v = 76.2 \frac{km}{hr}$ ג. $Q = 124,333cal.$

מבוא לאלקטרוניקה לתעשייה וניהול

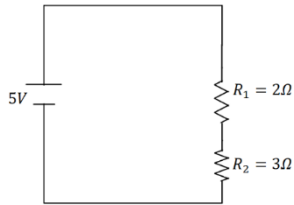
פרק 4 - מהבגרות - הסבר בסיסי על חיבור נגדים וחוקי קירכהוף

תוכן העניינים

24	1. חיבור נגדים במעגל.....
27	2. חוקי קירכהוף.....
28	3. תרגילים נוספים.....
30	4. מקור מתח לא אידיאלי.....
(ללא ספר)	5. טעינה ופריקה של קבל.....
32	6. נצילות במעגל החשמלי.....

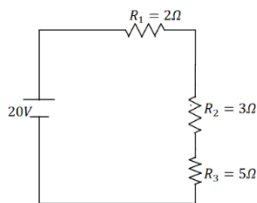
חיבור נגדים במעגל:

שאלות:

1 דוגמה 1

חשב את הזרם במעגל הבא וחשב את ערך הפוטנציאל בין הנגדים (הנח שההדק השלילי נמצא בפוטנציאל אפס).

2 דוגמה 2

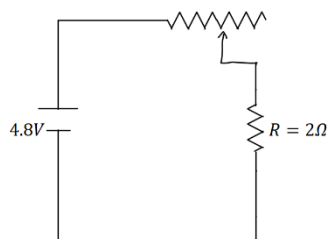
חשב את הזרם במעגל הבא ומצא את המתח על כל נגד.

3 דוגמה 3
סוללה עם כ"מ של 3V והתנגדות פנימית $r = 2\Omega$ מחוברת לנגד $R = 10\Omega$.

א. סרטט איור של המעגל.

ב. מהו הזרם במעגל?

ג. מהו מתח ההדקים של הסוללה?

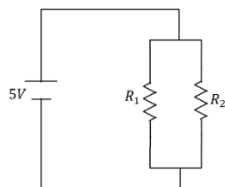
4 דוגמה 4

במעגל הבא ישנו מקור מתח אידיאלי (ללא התנגדות פנימית) המחובר לנגד רגיל ונגד משתנה.

אורך הנגד המשתנה הוא 20 ס"מ והתנגדותו ליחידת

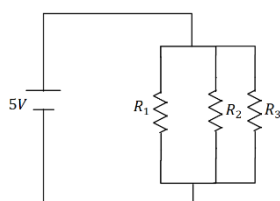
$$\text{אורך היא: } r = 2 \frac{\Omega}{\text{m}}$$

מהו הזרם במעגל ומהו המתח על כל נגד?

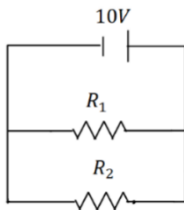
5 דוגמה 5

במעגל הבא: $R_1 = 6\Omega$, $R_2 = 2\Omega$ מצא את הזרם במעגל והזרם בכל נגד.

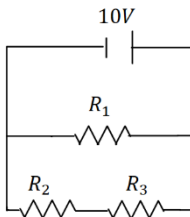
6 דוגמה 6

במעגל הבא: $R_1 = 1\Omega$, $R_2 = 2\Omega$, $R_3 = 4\Omega$ מצא את הזרם במעגל והזרם בכל נגד.

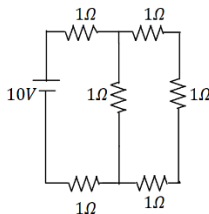
(7) דוגמה 7

במעגל הבא : $R_1 = 5\Omega$, $R_2 = 3\Omega$ מצא את הזרם במעגל והזרם בכל נגד.

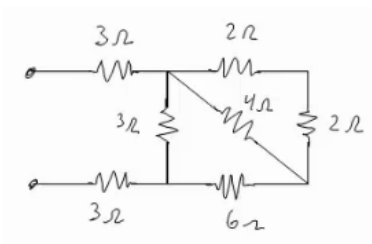
(8) דוגמה 8

במעגל הבא : $R_1 = 4\Omega$, $R_2 = 3\Omega$, $R_3 = 1\Omega$ מצא את הזרם במעגל והזרם בכל נגד.

(9) דוגמה 9

מצא את כל הזרמים במעגל הבא :

(10) דוגמה 10

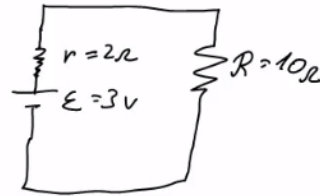
חשב את ההתנגדות השקולה של המעגל הבא בין שני ההדקים.

תשובות סופיות:

$$I = 1A, V_3 = 3V \quad (1)$$

$$I = 2A, V_1 = 4V, V_2 = 6V, V_3 = 10V \quad (2)$$

$$V = 2.5V \quad \text{ג.} \quad I = 0.25A \quad \text{ב.} \quad \text{א.} \quad (3)$$

$$I = 2A, V_r = 0.8V, V_R = 4V \quad (4)$$

$$I = \frac{10}{3}A, V_1 = \frac{5}{6}A, V_2 = \frac{5}{2}A \quad (5)$$

$$I = 24.5A, I_1 = 14A, I_2 = 7A, I_3 = 3.5A \quad (6)$$

$$I = 5.33A, I_1 = 2A, I_2 = \frac{10}{3}A \quad (7)$$

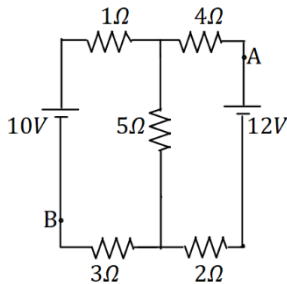
$$I = 5A, I_1 = 2.5A, I_2 = 2.5A \quad (8)$$

$$I = \frac{40}{11}A, I_1 = \frac{10}{11}A, I_2 = \frac{30}{11}A \quad (9)$$

$$R_T = \frac{66+24}{11} \quad (10)$$

חוקי קירכהוף:

שאלות:

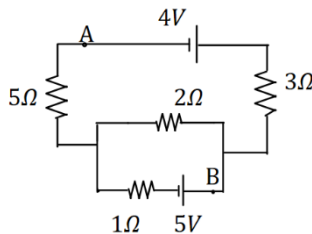

1) קירכהוף תרגיל 1

במעגל הבא התנגדות הנגדים ומתח המקורות נתונים באיור.

א. מצא את הזרמים במעגל.

ב. מצא את V_{AB} באמצעות שני מסלולים שונים.

2) קירכהוף תרגיל 2

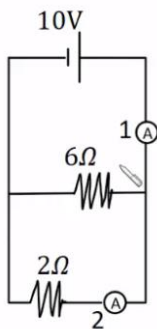
במעגל הבא התנגדות הנגדים ומתח המקורות נתונים באיור.

א. מצא את הזרמים במעגל.

ב. מצא את V_{AB} .

3) דוגמה

מה יראה כל אמפרמטר במעגל הבא בהנחה שהם אידיאליים?

תשובות סופיות:

א. $I_1 = 0.67A$, $I_2 \approx 1.46A$, $I_3 \approx 0.79A$ (1) ב. $V_{AB} = 12.49V$

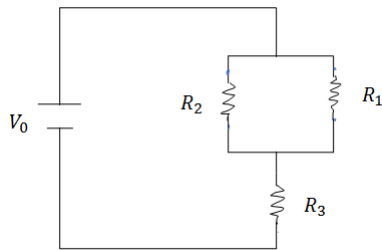
א. $I_1 = 0.08A$, $I_2 \approx 1.69A$, $I_3 \approx -1.61A$ (2) ב. $V_{AB} = -3.79V$

(3) $A_1 = \frac{20}{3}A$, $A_2 = 5A$

תרגילים נוספים:

שאלות:

1 תרגיל (1)

במעגל הבא נתונים ההתנגדות של כל נגד ומתח המקור: $V_0 = 31V$, $R_1 = 2\Omega$, $R_2 = 3\Omega$, $R_3 = 5\Omega$.
 א. מצא את ההתנגדות השקולה של המעגל.
 ב. מצא את הזרם העובר בסוללה.
 חשב את הזרם והמתח על כל אחד מהנגדים.

2 תרגיל (2)

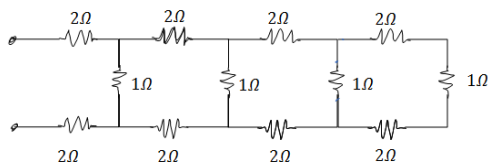
נתונים שלושה נגדים זהים עם התנגדות ידועה R .
 מצא את כל האפשרויות השונות לחבר את הנגדים.
 מצא את ההתנגדות השקולה של כל אפשרות.

3 תרגיל (3)

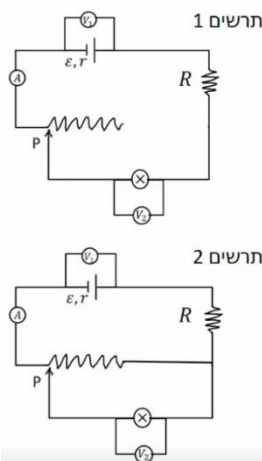
חשב את הזרם והמתח בכל נגד במעגל הבא:

4 תרגיל (4)

מצא את ההתנגדות השקולה של המעגל בין שני ההדקים:

5 תרגיל (5)

במעגל הבא (תרשים 1) כל מכשירי המדידה אידיאליים $\epsilon = 5V$, $R = 2\Omega$, התנגדות הנגד המשתנה היא 8 אוהם. כאשר הגרר P נמצאת בנקודה הכי שמאלית של הנגד המשתנה מדידת האמפרמטר היא $0.2A$ והוולטמטר $V_1 = 4V$.

- א. מהי ההתנגדות הפנימית של הסוללה ומהי התנגדות הנורה?
 ב. מהי נצילות המעגל במצב הנתון?

ג. משנים את מיקום הגררה בצורה רציפה, האם הנצילות תגדל/תקטן/לא תשתנה?

מחברים את הקצה השני של הנגד המשתנה כפי שנראה בתרשים 2 כאשר הגררה נשארת בקצה השמאלי של הנגד.

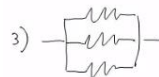
ד. האם הספק הסוללה גדל/קטן או לא השתנה? נמק ללא חישוב.

ה. באיזה מעגל הנורה מאירה בעוצה חזקה יותר? הסבר ללא חישוב.

תשובות סופיות:

א. $R_T = \frac{31}{5} \Omega$ ב. $V_3 = 25V, V_{1,2} = 6V, I_1 = 3A, I_2 = 2A$ (1)

1) , $R_{T_1} = 3R, R_{T_2} = \frac{3}{2}R, R_{T_3} = \frac{R}{3}$ (2)

$I_1 = 2A, I_2 = 4A, I_3 = 9A, V_1 = 2V, V_2 = 8V, V_3 = 27V$ (3)

$R_T = \frac{169}{204} + 4$ (4)

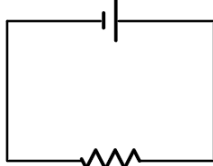
א. התנגדות פנימית: $r = 5\Omega$, התנגדות הנורה: $R = 18\Omega$ (5)

ב. $n = 72\%$ ג. תקטן. ד. גדל. ה. ראה סרטון.

מקור מתח לא אידיאלי:

שאלות:

סוללה לא אידיאלית

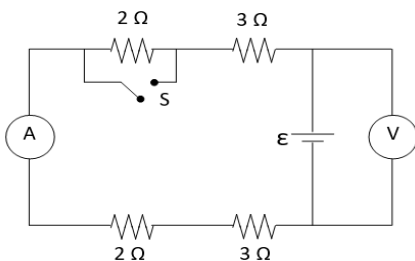
10Ω

(1) דוגמה 1

- המעגל הבא מורכב מסוללה לא אידיאלית המחוברת לנגד של 10 אוהם . ההתנגדות הפנימית של הסוללה היא 1 אוהם . במעגל זרם של 2 אמפר .
- מהו הכא"מ של הסוללה?
 - מהו מתח ההדקים שמספקת הסוללה במעגל?

(2) דוגמה 2

- מחברים סוללה לא אידיאלית לנגד של 10 אוהם ומודדים את הזרם במעגל. המדידה מראה כי הזרם הוא 2 אמפר . לאחר מכן מנתקים את הסוללה מהנגד ומחברים אותה לנגד של 6 אוהם .
- מודדים שוב את הזרם במעגל ורואים כי הזרם השתנה ל- 3 אמפר .
- מצא את הכא"מ וההתנגדות הפנימית של הסוללה.
 - מצא את מתח ההדקים של הסוללה בכל אחד מהחיבורים.

(3) מעגל עם סוללה לא אידיאלית

- המעגל שבתרשים מכיל ארבעה נגדים, מד מתח ומד זרם אידיאליים, סוללה (לא אידיאלית) ומפסק. קריאת האמפרמטר נרשמה פעמיים, כאשר המפסק פתוח וכאשר המפסק סגור. אחת הקריאות הייתה 1.5A והאחרת הייתה 1.8A .
- האם הזרם הגבוה יותר נמדד כאשר המפסק היה פתוח או כאשר הוא היה סגור? נמק/י!
 - מה הוראת מד המתח בשני מצבי המפסק? פרטי/י חישוביך!
 - חשבו/י את הכא"מ ואת ההתנגדות הפנימית של הסוללה
 - מה היו מראים אותם שני מכשירי מדידה אילו היו מחברים את מד המתח במקום מד הזרם ולהפך? נמק!

תשובות סופיות:

- (1) א. $\varepsilon = 22V$ ב. $V = 20V$
- (2) א. $\varepsilon = 24V$, $r = 21\Omega$ ב. $V_1 = 20V$, $V_2 = 18V$
- (3) א. ככל שההתנגדות השקולה נמוכה יותר, הזרם יהיה גבוה יותר.
 לכן, הזרם הגבוה יהיה כאשר המפסק סגור.
 ב. סגור: $V_{AB} = 14.4V$, פתוח: $V_{AB} = 15V$.
 ג. $\varepsilon = 18V$, $r = 2\Omega$.
 ד. האמפרמטר: $I = 9A$, הוולטמטר: $V = 0$.

נצילות במעגל החשמלי:

שאלות:

1) דוגמה נצילות

במעגל הבא נתונה התנגדות הנגד, התנגדות הנורה והמתח של

$$V = 5V, R_1 = 3\Omega, R_2 = 5\Omega$$

- א. מהו הזרם בנורה ומהו הזרם בסוללה?
- ב. מהו ההספק המתפתח בנורה ומהו ההספק של הסוללה?
- ג. מהי הנצילות של המעגל?
- ד. מהו אחוז ההספק שהולך לאיבוד במעגל?

תשובות סופיות:

1) א. בנורה: $I = 1A$, בסוללה: $I = \frac{8}{3}A$.

ב. בנורה: $\rho = 5W$, בסוללה: $\rho = \frac{40}{3}W$.

ג. $\eta = 37.5\%$ ד. 62.5%

מבוא לאלקטרוניקה לתעשייה וניהול

פרק 5 - מבוא לחשמל והגדרות יסודיות

תוכן העניינים

1. מבוא לחשמל (ללא ספר)
2. סוגי חומרים בטבע (ללא ספר)
3. יחידות מדידה וחישובי שטחים ונפחים (ללא ספר)
4. זרם מתח והתנגדות (ללא ספר)
5. חוק אוהם (ללא ספר)
6. הספק ואנרגיה חשמליים (ללא ספר)
7. המעגל החשמלי - סימונים ומוסכמות (ללא ספר)

מבוא לאלקטרוניקה לתעשייה וניהול

פרק 6 - טכניקות בניתוח מעגלים - אין צורך ללמוד מתוך הפרק את הנושאים
גשר ווינסטון ותאים חשמליים

תוכן העניינים

1. חיבור נגדים בטור ובמקביל (ללא ספר)
2. רכיבים שונים ומקורות מעשיים (ללא ספר)
3. מכשירי מדידה (ללא ספר)
4. טכניקות שונות בניתוח מעגלים (ללא ספר)
5. העברת הספק מירבי, צרכנים ותאים חשמליים (ללא ספר)

מבוא לאלקטרוניקה לתעשייה וניהול

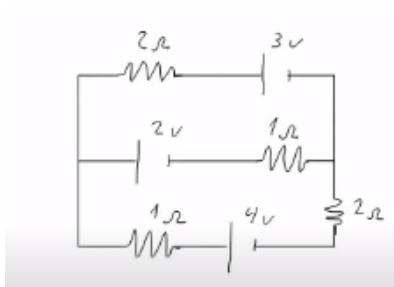
פרק 7 - חוקי קירכהוף חרמי חוגים

תוכן העניינים

1. חוקי קירכהוף.....33

חוקי קירכהוף:

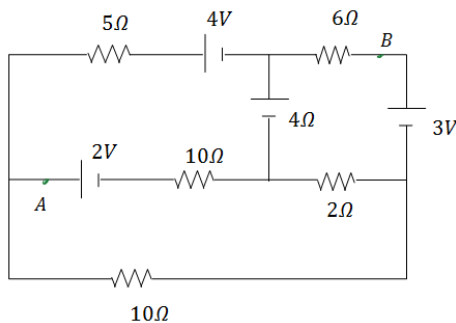
שאלות:

1) חוקי קירכהוף

- חשב את הזרם בכל נגד במעגל הבא.
- מצא את המתח V_{AB} .

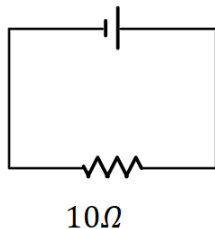
2) חוגים

- חשב את הזרם בכל נגד במעגל הבא.
- מצא את המתח V_{AB} .

3) דוגמה 1

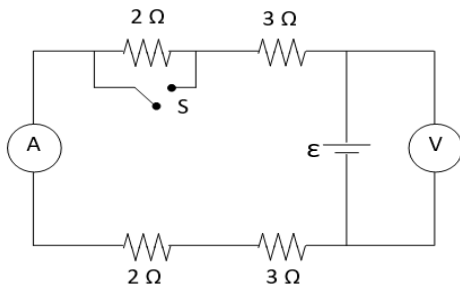
סוללה לא אידיאלית

- המעגל הבא מורכב מסוללה לא אידיאלית המחוברת לנגד של 10 אוהם. ההתנגדות הפנימית של הסוללה היא 1 אוהם. במעגל זרם של 2 אמפר. מהו הכא"מ של הסוללה?
- מהו מתח ההדקים שמשפיקת הסוללה במעגל?

4) דוגמה 2

- מחברים סוללה לא אידיאלית לנגד של 10 אוהם ומודדים את הזרם במעגל. המדידה מראה כי הזרם הוא 2 אמפר. לאחר מכן מנתקים את הסוללה מהנגד ומחברים אותה לנגד של 6 אוהם. מודדים שוב את הזרם במעגל ורואים כי הזרם השתנה ל-3 אמפר.
- מצא את הכא"מ וההתנגדות הפנימית של הסוללה.
 - מצא את מתח ההדקים של הסוללה בכל אחד מהחיבורים.

5) מעגל עם סוללה לא אידיאלית

המעגל שבתרשים מכיל ארבעה נגדים, מד מתח ומד זרם אידיאלים, סוללה (לא אידיאלית) ומפסק. קריאת האמפרמטר נרשמה פעמיים, כאשר המפסק פתוח וכאשר המפסק סגור. אחת הקריאות הייתה 1.5A והאחרת הייתה 1.8A.

- א. האם הזרם הגבוה יותר נמדד כאשר המפסק היה פתוח או כאשר הוא היה סגור? נמק/י!
- ב. מה הוראת מד המתח בשני מצבי המפסק? פרטי חישוביך!
- ג. חשבי את הכא"מ ואת ההתנגדות הפנימית של הסוללה.
- ד. מה היו מראים אותם שני מכשירי מדידה אילו היו מחברים את מד המתח במקום מד הזרם ולהפך? נמק!

תשובות סופיות:

- (1) א. $I_3 = \frac{5}{11} \text{ A}$, $I_2 = \frac{7}{11} \text{ A}$, $I_1 = \frac{2}{11} \text{ A}$ ב. $V_{AB} = 3 + \frac{1}{11} \text{ V}$
- (2) א. $I_3 = -0.3876 \text{ A}$, $I_2 = 0.0281 \text{ A}$, $I_1 = -0.6584 \text{ A}$ ב. $V_{AB} = -0.8766 \text{ V}$
- (3) א. 22V ב. 20V
- (4) א. התנגדות פנימית: $r = 2R$, כא"מ: 24V. ב. $V_2 = 18 \text{ V}$, $V_1 = 20 \text{ V}$
- (5) א. כאשר המפסק סגור. סגור-1.8A פתוח-1.5A ב. $V_{AB} = 15 \text{ V}$
- ג. התנגדות פנימית: $r = 2R$ כא"מ: 18V ד. הוולטמטר יראה $V = 0$

מבוא לאלקטרוניקה לתעשייה וניהול

פרק 8 - משפטי הרשת

תוכן העניינים

1. ניתוח מעגלים מרובי מקורות - הקדמה כללית (ללא ספר)
2. המרת מקורות (ללא ספר)
3. שיטת מתחי צמתים (ללא ספר)
4. שיטת זרמי חוגים (ללא ספר)
5. מאזן הספקים (ללא ספר)
6. שיטת סופרפוזיציה (ללא ספר)
7. שקולי תבנין ונורטון (ללא ספר)

מבוא לאלקטרוניקה לתעשייה וניהול

פרק 9 - קבלים במעגל חשמלי ותופעות מעבר

תוכן העניינים

1. מהו קבל..... (ללא ספר)
2. חיבור קבלים בטור ובמקביל..... (ללא ספר)
3. רקע מתמטי - משוואות ופונקציות מעריכיות..... (ללא ספר)
4. הקבל במעגל החשמלי..... (ללא ספר)

מבוא לאלקטרוניקה לתעשייה וניהול

פרק 10 - דיודות

תוכן העניינים

1. מהי דיודה (ללא ספר)
2. נקודת עבודה של דיודה ותלות בטמפרטורה (ללא ספר)

מבוא לאלקטרוניקה לתעשייה וניהול

פרק 11 - שיעורים מוקלטים

תוכן העניינים

1. מבוא לאלקטרוניקה 2021 (ללא ספר)
2. מבוא לאלקטרוניקה 2020 (ללא ספר)